

**Krishan Lai Aggarwal v. The State of Punjab and others 1[
(Jawahar Lai Gupta, J.)**

(21) ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਾਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ, ਜੋ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਂਜ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਚੁੱਕਣੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਜੇ. ਐੱਸ. ਟੀ

ਮਾਨਯੋਗ ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਗੁਪਤਾ ਅਤੇ ਆਰ. ਐਸ. ਮੋਗਿਆ ਜੇ. ਜੇ.

ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਲਾਲ ਅਗਰਵਾਲ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦਾ ਰਾਜ,- ਉੱਤਰਦਾਤਾ,

1994 ਦਾ CWP 8186

8 ਸਤੰਬਰ, 1994

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950— ਅਨੁਛੇਦ 226/227 — ਰਾਜ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ, 1956 — ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ— ਕੀ 58 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ—ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਬਾਅਦ , ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਕਲਾਸ-4 ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਜੁਆਇਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ 60 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਉਹ ਇਸ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਹੈ। ਇੱਕ ਕਲਾਸ III ਦੀ ਪੋਸਟ ਜਿਸ ਲਈ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਦੀ ਉਮਰ 58 ਸਾਲ ਹੈ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਮੈਂ ਪਹਿਲੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਪਰ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਹੀ ਹਾਂ।

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950— ਅਨੁਛੇਦ . 226/227/309 - ਕੀ ਪੈਪਸੂ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ IV ਕਲਾਸ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਉੱਚ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ 60 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਹਨ - ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਇਹ ਅਹੁਦਾ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਸੁਪਰਨੇਸ਼ਨ ਦੀ ਉਮਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ।

ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਰਾਜ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ, 1957 ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ, 1966 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਦੂਜਾ ਸਵਾਲ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਗਰਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਾਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਉਠਾਈ ਗਈ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ। ਇਸ ਪੱਖੋਂ ਇਹ ਵਰਣਨ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 309 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੈ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਵਕੀਲ ਆਰ.ਕੇ.ਬੱਤਸ ।

ਆਰ.ਕੇ. ਜੋਸ਼ੀ, ਵਧੀਕ ਏਜੀ ਪੰਜਾਬ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਗੁਪਤਾ, ਜੇ.

ਕੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ, ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਪੂਰਵ ਰਿਆਸਤਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੈਪਸੂ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕਲਾਸ-ਐਲਵੀ ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਸਨ, ਨੂੰ 60 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੱਕ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ? ਇੱਕ ਉੱਚ ਸੇਵਾ? ਕੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ 58 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਰਾਜ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ, 1956 ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ? ਇਹ ਦੋ ਮੁੱਢਲੇ ਸਵਾਲ ਹਨ ਜੋ 11 ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਇਸ ਸਮੂਹ ਵਿੱਚ ਉਠਾਏ ਗਏ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ। ਦੀਵਾਨੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੰ. 1845, 7552, 8182, 8183, 8186, 9499, 9716, 10038, 10076, 10391 ਅਤੇ 10626 ਆਫ 1994। ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ: 1988 ਦੇ ਸਬੰਧ ਨੋਟਿਸ 1986 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਤੱਥ।

ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਫਰੀਦਕੋਟ, ਜੀਂਦ, ਕਪੂਰਥਲਾ, ਨਾਭਾ, ਪਟਿਆਲਾ, ਕਲਸੀਆ ਅਤੇ ਨਾਲਾਗੜ੍ਹ ਦੀਆਂ ਰਿਆਸਤਾਂ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਸਾਲ 1948 ਵਿੱਚ, ਇਹਨਾਂ ਰਿਆਸਤਾਂ ਨੂੰ ਪਟਿਆਲਾ ਅਤੇ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟਸ ਯੂਨੀਅਨ (ਛੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ 'ਪੈਪਸੂ') ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਮਿਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹਨਾਂ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਸਾਬਕਾ ਰਿਆਸਤਾਂ ਜਾਂ ਪੈਪਸੂ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 1994 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 8186 ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ 12 ਮਈ, 1956 ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦੇ ਤਨਖਾਹ ਸਕੇਲ ਵਿੱਚ ਆਕਟਰੋਏ ਕਲਰਕ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 40-2-60 ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ, ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ। ਉਹ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੇ ਗਏ ਅਹੁਦੇ ਨੂੰ ਘਟੀਆ ਸੇਵਾ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਘਟੀਆ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰ 60 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੱਕ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ।

ਪੈਪਸੂ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੈਪਸੂ ਸੇਵਾ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, 26 ਜੁਲਾਈ, 1954 ਨੂੰ ਮਹਾਮਹਿਮ ਰਾਜ ਪਰਮੁੱਖ ਨੇ ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਖੁਸ਼ੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੀ ਕਿ ਪੈਪਸੂ ਸੇਵਾ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 9.1 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਨੋਟ ਜੋੜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ ਕਿ " ਕਲਾਸ-IV, ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ 60 ਸਾਲ ਹੋਵੇਗੀ।" ਇਹ ਹੁਕਮ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 309 ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨਿਯਮ "ਨਵੇਂ ਪੈਨਸ਼ਨ ਨਿਯਮ" ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। 1953" ਪੈਪਸੂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 21 ਜਨਵਰੀ, 1956 ਨੂੰ, ਰਾਜ ਪਰਮੁੱਖ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਹੇਠ ਹੇਠ ਲਿਖੇ

ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਇੱਕ ਦਫਤਰੀ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ: -

ਨਵੇਂ ਪੈਨਸ਼ਨ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਪੈਰਾ 7 ਦੇ ਆਖਰੀ ਵਾਕ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ
"ਕਲਾਸ IV ਨੌਕਰ" ਨੂੰ "ਰਾਜ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਨਖਾਹ (ਸਮੇਤ ਸਾਰੇ

ਤਨਖਾਹ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਤੱਤ) ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾਵਾਰ 200 ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ
ਸਨ ਜਾਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਸਨ।"

ਪਟੀਸ਼ਨਰ 6 ਸਤੰਬਰ, 1936 ਨੂੰ ਬੰਬ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਘਟੀਆ ਸੇਵਾ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘੱਟ ਤਨਖਾਹ ਵਾਲੀ ਪੋਸਟ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। 200 ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾਵਾਰ, ਉਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਾਲ 1996 ਤੱਕ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ 60 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੈਪਸੂ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਨਾਲ ਮਿਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਰਲੇਵੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪੂਰਵ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਬਦਲਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸਟੇਟਸ ਰੀ-ਆਰਗੇਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1957 ਦੀ ਧਾਰਾ 115(7) ਦਾ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਪੰਜਾਬ ਪੁਨਰ-ਸੰਗਠਨ ਐਕਟ, 1960 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 2(6) ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸਨ। ਜੇ ਪੰਜਾਬ 3 ਰਾਜ ਦੇ ਪੁਨਰਗਠਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵੀ।

ਮੌਸ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਕਈ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚ ਉਠਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਅਸੀਂ ਮੁਢਲੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਸੁਣਿਆ ਹੈ।

ਸ੍ਰੀ ਆਰ.ਕੇ.ਬੱਤਸ ਨੇ ਮੁਢਲੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਬਹਿਸ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਵਕੀਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਪੂਰਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸਦੀ 200 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਤੋਂ ਘੱਟ ਤਨਖਾਹ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਨੂੰ 60 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੱਕ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਬਣੇ ਰਹਿਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦਾਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ 58 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਪੁਨਰ-ਸੰਗਠਨ ਐਕਟ, 1956 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। ਕੀ ਅਜਿਹਾ ਹੈ?

ਮੰਨਿਆ. ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਇਸ ਸਮੇਂ ਚੀਫ ਸੈਨੇਟਰੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਇਹ ਪੋਸਟ ਕਲਾਸ IV ਦੀ ਪੋਸਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਬੰਧਤ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ IV ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ 'ਤੇ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸ਼੍ਰੇਣੀ III ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਸਾਮੀਆਂ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ,

ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਰੁਪਏ ਦੀ ਸੀਮਾ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਹੈ। 200, ਜਿਸ ਦਾ 21 ਜਨਵਰੀ, 1956 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਮੰਨ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਪੈਪਸੂ ਸਰਵਿਸ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਅਜੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ ਜਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਨ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ 60 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਉਹ ਕਲਾਸ-4 ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ। 200 ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾਵਾਰ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀ ਹੈ ਕਲਾਸ III ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਕਲਾਸ III ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਨਿਯਮ ਹੈ ਜੋ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਲਾਸ-IV ਜਾਂ 'ਘਟੀਆ ਸੇਵਾਵਾਂ' ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪੈਪਸੂ ਸਰਵਿਸ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਜਾਂ ਹਾਈਨੈਸ ਰਾਜ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ 60 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸ੍ਰੀ ਬੱਤਾਸ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ 21 ਜਨਵਰੀ, 1956 ਦੇ ਦਫਤਰੀ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਸਾਰੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਨਖਾਹ “ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਸੀ। 200 ਪ੍ਰਤੀ ਮਾਹਵਾਰੀ” ਵਰਗ-4 ਦੇ ਸੇਵਕਾਂ ਵਜੋਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤਨਖਾਹ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ। 200 ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਤੱਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀ-4 ਦੇ ਨੌਕਰ ਵਜੋਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ। ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਚਪੜਾਸੀ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਉਹ ਉੱਚ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਚੋਣ 'ਤੇ, ਉਹ ਕਲਾਸ III ਜਾਂ ਕਲਾਸ II ਦੀ ਪੋਸਟ 'ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਉਸਦੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਉਸਨੂੰ ਇੱਕ ਦਰਜਾ-4 ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਦੋਂ ਉਹ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਉਸਦੀ ਤਨਖਾਹ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਸੀ। 200 ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾਵਾਰ। ਦਫਤਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਕੇਸ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਲਾਸ-IV ਸੇਵਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸਨ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਤਨਖਾਹ ਲੈ ਰਹੇ ਸਨ ਜੋ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਸੀ। 200 ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾਵਾਰ। ਇਹ ਹੁਕਮ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ 60 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ 'ਤੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਇਸਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਪੋਰਟਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦਰਜਾ IV ਕਰਮਚਾਰੀ ਵਜੋਂ ਦਾਖਲ ਹੋਇਆ ਸੀ ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਮੋਟ ਜਾਂ ਉੱਚ ਸੇਵਾ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਕਾਰਜਕਾਲ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲੋਂ ਲੰਬਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੱਕ ਕਲਾਸ III ਸੇਵਾ।

1994 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 10391 ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਗੋਬਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (1) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵੱਲ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਗੋਬਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ 20 ਅਗਸਤ, 1937 ਨੂੰ ਸਾਬਕਾ ਰਿਆਸਤ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿੱਚ ਪੱਕੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਬਕਾਰੀ ਮੋਹਰਲੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਭਾਗ 'ਬੀ' ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਸੰਘੀ ਵਿੱਤੀ ਏਕੀਕਰਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ, ਵਿੱਤ ਮੰਤਰਾਲੇ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਜਗਨ ਨਾਥ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (2) ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੋਬਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਿਯਮ 56 (ਸੀ) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਤੱਥ ਅਤੇ ਮੁੱਦਾ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸੰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ।

ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਲਾਸ IV ਸੇਵਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ 60 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਅਹੁਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਕਲਾਸ IV ਦੀ ਪੋਸਟ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਸਾਰੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੇਣੀ III ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ 60 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇੱਕ ਹੋਰ ਤੱਥ ਜਿਸਦਾ ਇੱਥੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੈਪਸੂ ਸਰਵਿਸ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਜ਼ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, — 7 ਫਰਵਰੀ, 1964 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ 'ਪੈਪਸੂ ਸਰਵਿਸ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਜ਼, ਵਾਲੀਅਮ I (ਪਹਿਲੀ ਸੋਧ) ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਜ਼, 1964 ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। 28 ਮਾਰਚ, 1963 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਧਾਰਾ 9.1 ਵਿੱਚ, "ਧਾਰਾ (i) ਵਿੱਚ, ਅੰਕੜੇ '55' ਲਈ ਚਿੱਤਰ '58' ਨੂੰ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ: -

“ਬਸ਼ਰਤੇ ਅੱਗੇ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਥਾਰਟੀ ਕੋਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਬਿਨਾਂ, 55 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਹੋਣ 'ਤੇ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਕੇ, ਦਰਜਾ IV ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਾਦਾਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਕਰਨ ਦਾ ਪੂਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰ ਨੂੰ 55 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਪੂਰੀ ਹੋਣ 'ਤੇ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਣ ਦੇ ਆਪਣੇ ਇਰਾਦੇ ਬਾਰੇ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਕੇ ਇੱਕ ਅਨੁਸਾਰੀ

ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਉਪਲਬਧ ਹੈ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਪੈਪਸੂ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਇੱਕ ਕਲਾਸ-ਇਲ ਕਰਮਚਾਰੀ 55 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਣ ਦੇ ਯੋਗ ਸੀ। 28 ਮਾਰਚ, 1963 ਤੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਵਧਾ ਕੇ 58 ਸਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 58 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ, ਸ਼੍ਰੇਣੀ III ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਵਾਲੇ ਮੈਂਬਰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਨਾਲ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਅਨੁਕੂਲ ਹੈ। ਪੈਪਸੂ ਸਰਵਿਸ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਦੇ ਲਈ।

1994 ਦੀਆਂ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੰ: 1845 ਅਤੇ 10076 ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਐਸ.ਕੇ. ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਠੇਕੇ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੋਈ ਨਿਯਮ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ 58 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਡਾਕਟਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੰਦਰੁਸਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੇ।

ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨਾਲ ਕੋਈ ਝਗੜਾ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਸਲਾਹ ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸੇਵਾ ਦਾ ਕੋਈ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, 1994 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1845 (ਭੂਪ ਸਿੰਘ ਯਾਦਵ ਬਨਾਮ ਮੁਨੀ ਕਮੇਟੀ, ਮਲੇਰਕੋਟਲਾ) ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਭੇਜੀ ਸੀ (ਜਿਸ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਅਨੁਬੰਧ ਪੀ-4 ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ) ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਤਜਵੀਜ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਉਹ 60 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਪੂਰੀ ਹੋਣ 'ਤੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਚਪੜਾਸੀ ਵਜੋਂ ਭਰਤੀ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਚਪੜਾਸੀ ਵਜੋਂ ਭਰਤੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੂੰ 1 ਅਗਸਤ, 1959 ਨੂੰ ਆਕਟਰੋਏ ਕਲਰਕ ਵਜੋਂ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਇਸ ਤੱਥ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਚਪੜਾਸੀ ਵਜੋਂ ਭਰਤੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਇਹ ਉਹ ਅਹੁਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। 1994 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 10076 (ਲਾਈ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਆਦਿ) ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਲਈ, ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਪਟਵਾਰੀ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਜੁਆਇਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੇਣੀ-4 ਦੀ ਪੋਸਟ ਵਜੋਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੈਪਸੂ ਦਾ ਪੁਰਾਣਾ ਰਾਜ। ਉਸ ਨੂੰ ਸਬ- ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ

ਬਾਅਦ ਮੇਲਾ ਅਫਸਰ (ਫੇਅਰ ਅਫਸਰ) ਵਜੋਂ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਨਾ ਤਾਂ ਐਗਰੀਕਲਚਰ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੀ ਪੋਸਟ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੇਲਾ ਅਫਸਰ ਦੀ ਪੋਸਟ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੇਣੀ-4 ਦੀ ਪੋਸਟ ਵਜੋਂ ਕਲੀਸਿਫਾਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਲਾਇ ਸਿੰਘ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਵੀ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦਾ।

ਸਿੱਖਿਅਕ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਕ ਹੋਰ ਕਰਮਚਾਰੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ. ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਨੂੰ 60 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਪੱਖੋਂ ਰਿਲਾਇੰਸ 17 ਫਰਵਰੀ, 1989 ਦੇ ਹੁਕਮ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ ਅਨੁਬੰਧ ਪੀ-2 ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਆਰਡਰ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਜੀਪ ਡਰਾਈਵਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਪੋਸਟ ਨੂੰ ਕਲਾਸ III ਦੀ ਪੋਸਟ ਵਜੋਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਵੀ ਡਰਾਈਵਰਾਂ ਨੂੰ 60 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੱਕ ਚੱਲਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਜੀਪ ਡਰਾਈਵਰ ਨੂੰ 60 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਜੋ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਅਤੇ ਉੱਚੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਹੈ, ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਸਨੂੰ 60 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਬਾਗਬਾਨੀ ਦੇ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਰਾਮਜੀ ਦਾਸ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, 60 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਰਾਮਜੀ ਦਾਸ ਨੇ ਦੀਵਾਨੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਦਾ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਸੀ। ਵਧੀਕ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਪਟਿਆਲਾ - 4 ਫਰਵਰੀ, 1987 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ। ਇਹ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸੀ ਕਿ ਸਟੈਸ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ 90 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੱਕ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਉਦਾਹਰਨ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 14 ਦੀ ਭੇਦਭਾਵ ਜਾਂ ਉਲੰਘਣਾ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਅਕ ਵਕੀਲ ਨੇ ਆਪਣੀ ਬੇਨਤੀ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਹਵਾਲਾ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਅਜੀਬ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹਨ। ਇਹ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਲਾਸ-4 ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਭਰਤੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ 60

ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਉਹ ਇੱਕ ਕਲਾਸ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। -ਬਿਮਾਰ ਪੋਸਟ ਜਿਸ ਲਈ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ 58 ਸਾਲ ਹੈ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਅਸੀਂ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਪਹਿਲੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਵਿੱਚ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ।

ਸਾਡੇ ਉਪਰੋਕਤ ਸਿੱਟੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਰਾਜ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ, 1957 ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ, 1966 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਦੂਜਾ ਸਵਾਲ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹੋਰ ਵੀ, ਅਸੀਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਉਠਾਈ ਗਈ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਜੁਰਮਾਨਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਪੱਖੋਂ ਇਹ ਵਰਣਨ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 309 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹੈ। ਡੀ.ਐਸ. ਵਢੇਰਾ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ (3) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਸ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 309 ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮ ਚਰਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨਕ ਹਨ, ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਵੀ ਅਤੇ ਪਿਛਾਖੜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਕੇ. ਨਾਗਰਾਜ ਬਨਾਮ ਏਪੀ ਰਾਜ (4) ਵਿੱਚ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੈਪਸੂ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੈਪਸੂ ਸੇਵਾ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ , - 28 ਮਾਰਚ, 1963 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਮਿਤੀ 7 ਫਰਵਰੀ, 1964 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ। ਟਾਇਰ ਪੈਪਸੂ ਸਰਵਿਸ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਜ਼ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕਲਾਸ III ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਕਰਮਚਾਰੀ 55 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਣ ਦੇ ਯੋਗ ਸਨ। ਟਾਇਰ ਉਪਰੋਕਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ, ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਵਧਾ ਕੇ 58 ਸਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਪੈਪਸੂ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਕਲਾਸ III ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਣ ਦੇ ਯੋਗ ਸਨ।

(3) **1969 ਐਸਐਲਆਰ 1**

(4) ਏਆਈਆਰ 1985 ਐਸਸੀ 551.

58 ਸਾਲ. ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਬਦਲਾਅ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਹੋਰ ਤਾਂ ਹੋਰ, ਇਹ ਐੱਨ. ਰਾਘਵੇਂਦਰ ਰਾਓ ਬਨਾਮ ਡੀ.ਵਾਈ. ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਸ ਦੁਆਰਾ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। Comm. ਦੱਖਣੀ ਕਨੋਰਾ ਮੈਨਾਗਲੋਰ (5), ਕਿ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਆਮ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਸਟੇਟਸ ਰੀ ਆਰਗੇਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 115(7) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕਾਫੀ ਅਨੁਕੂਲ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਮੁਹੰਮਦ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਸ ਦੁਆਰਾ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੁਜਾਤ ਅਲੀ ਦਾ ਕੇਸ 1974(2)।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਰਾਮ ਸਰੂਪ ਜਿੰਦਲ ਬਨਾਮ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (6) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਰਾਮ ਸਰੂਪ 12 ਜੂਨ, 1940 ਨੂੰ ਜੀਂਦ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਰਿਆਸਤ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਗੋ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਸਨ। ਪੈਪਸੂ ਦੇ ਗਠਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਹ ਨਾਇਬ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਸਨ। 20 ਅਕਤੂਬਰ, 1954 ਨੂੰ, ਉਸਨੂੰ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਵਜੋਂ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ, ਪੈਪਸੂ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਰਾਜ ਦੇ ਰਲੇਵੇਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ 18 ਜੂਨ, 1962 ਨੂੰ ਪੀਸੀਐਸ (ਕਾਰਜਕਾਰੀ) ਸ਼ਾਖਾ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਹ 58 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ 62 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੱਕ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਬਣੇ ਰਹਿਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੀਂਦ ਰਿਆਸਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ 62 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਹੋਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਉਲਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ: ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਰਾਮ ਸਰੂਪ ਜਿੰਦਲ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਹੈ: ਸਾਨੂੰ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਬੰਧ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਜੋ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੀਂਦ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਰਿਆਸਤ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ 62 ਸਾਲ ਸੀ: ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ XVI ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਪੁਰਾਣੇ ਰਿਆਸਤਾਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਟੇਟਸ ਰੀ-ਆਰਗੇਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1956 ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਪੁਨਰ-ਸੰਗਠਨ ਐਕਟ, 1966 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਲੱਭਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੀਂਦ ਦੀ ਰਿਆਸਤ ਜਿਸ ਨੇ 12 ਜੁਲਾਈ 1943 ਨੂੰ ਸਿਵਲੀਅਨ ਕਲਰਕ ਵਜੋਂ ਭਰਤੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਕੀਤਾ। ਅਸੀਂ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ।

ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਦੂਜੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਵੀ ਨਾਂਹ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਾਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ। ਇਹ ਲਿਮਾਈਨ ਵਿੱਚ ਖਾਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹਨਾਂ ਕੇਸਾਂ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਲਾਗਤਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਜੇ ਐੱਸ. ਟੀ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਡੋਲਮਿਨ

ਮਾਨਯੋਗ ਆਰ ਪੀ ਸੇਠੀ ਅਤੇ ਸਤ ਪਾਲ ਜੇ.

ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ,
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਸੈਸਰਜ਼ ਲਕਸ਼ਮੀ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਕੰਪਨੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ,-ਜਵਾਬਦਾਰ।

1994 ਦਾ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਕੇਸ ਨੰ 162 ।

30 ਸਤੰਬਰ, 1994

ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਕੇਸ—ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1961— ਐੱਸ. 256 (2)— ਸੰਦਰਭ ਬਣਾਉਣਾ— ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਵਰਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਕੁਦਰਤ ਵਿਚ ਸਲਾਹਕਾਰੀ ਹਨ— ਉੱਚ *'ਕੋਰਟ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਜੇ ਤੱਕ ਨਿਪਟਾਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ AOT ਦੀ ਧਾਰਾ 256 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ 2 ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਰਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਸਲਾਹਕਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਹਨ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਜਾਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1961— S. 256(2)- ਦਾ ਸਿਰਫ਼ ਦਾਖਲਾ—ਸਟੇਅ ਆਰਡਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਸੰਦਰਭ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ | ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 256 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ 2 ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਏ ਬਿਨਾਂ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਅਪੀਲ ਦਾ ਸਿਰਫ਼ ਦਾਖਲਾ ਹੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਜਾਂ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 256 ਦਾ 2| ਐਕਟ ਦੇ

(ਪਰਾ ੩)

ਆਰ ਪੀ ਸਾਹਨੀ, ਅਰਧਨਾ ਸਾਹਨੀ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ
ਐਡਵੋਕੇਟ।

ਕੋਈ ਨਹੀਂ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ।

ਆਰਡਰ ਕਰੋ

ਆਰਪੀ ਸੇਠੀ, ਜੇ.

(1) ਸੁਣਿਆ।

(2) ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ 2 ਅਧੀਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਇਸ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ! ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 256 (ਛੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ 'ਐਕਟ') ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਹੈ